

E kiadvány A Városok és Községek Állandó Konferenciájának kiadásában és A szerbiai helyi önkormányzatok választott képviselőinek és tisztségviselőinek magatartását szabályozó demokratikus kódex elfogadására és alkalmazására irányuló nemzeti kampány keretében jelent meg. A projektet anyagilag támogatták: az Európai Bizottság, a Nyitot Társadalomért Intézet és a Conrad Adenauer Alapítvány. A projektben partnereink: A szerbiai helyi önkormányzatok reformját segítő program, IT3 és a Helyi Demokrácia Ügynökségek Egyesülete.

A dokumentum az Európai Unió anyagi támogatásával jelent meg. A dokumentum tartalmáért kizárólag a Városok és Községek Állandó Konferenciája felel, és semmi esetre sem tekinthető az Európai Unió álláspontjának.

Kapcsolattartás:

Városok és Községek Állandó Konferenciája
Makedonska 22. 11000 Beograd
+381 11 3223 446
+381 11 3221 215
secretariat@skgo.org
www.skgo.org

A magyar fordítás a szabadkai önkormányzatnak köszönhetően jött létre

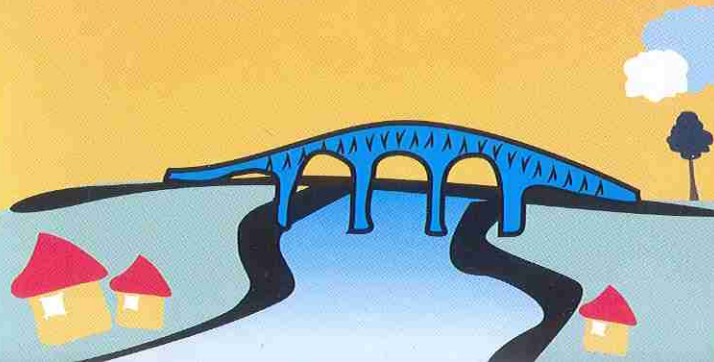
Стална конференција
градова и општина

BIZALMAT ÉPÍTÜNK

BIZALMAT ÉPÍTÜNK

**A SZERBIAI HELYI
ÖNKORMÁNYZATI
TISZTSÉGVISELŐK ETIKAI
KÓDEXÉNEK TERVEZETE**

BEVEZETÉS

A Városok és Községek Állandó Konferenciájának Közgyűlése

Meggyőződve arról, hogy A szerbiai helyi önkormányzati tisztségviselők etikai kódexének meghozatala hozzájárul a politikusok valamint az önkormányzati tisztségviselők és polgárok közötti bizalom megeremtéséhez;

Tudván, hogy az etikai szabályok betartása a polgárok politikusokba és önkormányzati tisztségviselőkhöz vetett bizalmának előfeltétele;

Meggyőződve arról, hogy a bizalom megeremtése az önkormányzati tisztségviselők sikeres szolgálatteljesítésének elengedhetetlen feltétele;

Figyelembe véve a tényt, hogy a törvényhozás a társadalmi élet különböző terégre szól ki;

Abbéli hitében, hogy az ületein egyre gyakrabban és egyre több viselkedési szabállyal önkormányzati tisztségviselők kötelesek tisztségük ellátása közben hasonló, önmagukat kötelező szabályokat alkalmazni;

Úgy vélvén, hogy a szerbiai helyi önkormányzatok tisztségviselői etikai kódexének meghozatalával tisztázódik az önkormányzati tisztségviselők felelősségvállalásban betöltött szerepe és e felelősségek megerősítést nyernek;

Törekedve arra, hogy jelen etikai kódex a lehető legnagyobb mértékben felölelje az önkormányzati tisztségviselők munkájának minden részletét;

Hangsúlyozva, hogy az erkölcsi tételeket tartalmazó viselkedési szabályokat kötelezően be kell tartani;

Rámutatva, hogy a bizalom megeremtésében és fejlesztésében a társadalom egészének részt kell vennie, s hangsúlyozva a polgárok és a média ebben játszott szerepét;

Csatlakozván az országunk európai integrációs folyamatokba való bekapcsolódásáért tett törekvésekhez és az európai standardok a társadalmi élet minden területén való alkalmazásához;

Figyelembe véve az országunkban érvényes előírásokat, valamint az Európai Tanács és az Európai Unió a helyi önkormányzatok és tisztségviselőik kérdését szabályozó dokumentumait és egyéb jelentős nemzetközi dokumentumokat 2004. _____ megtartott ülésén elfogadta A szerbiai helyi önkormányzati tisztségviselők etikai kódexét, s javasolja a városok és községek képviselő-testületeinek annak elfogadását, valamint felhívja a szerbiai helyi önkormányzatokban tisztséget betöltő személyeket, hogy csatlakozzanak ahhoz és tartsák be szabályait.

I FEJEZET A KÓDEX TÁRGYA ÉS ÁLTALÁNOS ELVEI

1. szakasz A kódex értelmezése

Jelen kódex értelmében a helyi önkormányzat tisztségviselője (a szövegben helyenként tisztségviselő) a község, város és Belgrád város szerveibe és a község, a város és Belgrád város által alapított közvállalatok, intézmények és egyéb szervezetek szerveibe megválasztott, tisztségbe helyezett és kinevezett személy.

2. szakasz A kódex tárgya

Jelen kódex tárgyát azon erkölcsi és magatartási szabályok képezik, melyeket az önkormányzati tisztségviselők tisztségük gyakorlása közben kötelesek betartani, valamint a polgárok tájékoztatása a tisztségviselőkkel szembeni elvárásokról.

3. szakasz A törvény és a közérdek elsőbbsége a magánérdekkel szemben

Az önkormányzati tisztségviselő feladatait a törvény tiszteletben tartása mellett végzi.

A tisztségviselő tisztsége gyakorlása közben kizárólag a közérdeket szolgálja, és nem saját személyes, magánérdekeit, ill. csoport- vagy pártérdeket.

4. szakasz A polgárok választási akaratának tiszteletben tartása

A helyi önkormányzat megválasztott tisztségviselője kötelességeit a választóitól kapott jogai keretében és megbízásával összhangban teljesíti, és felelőséggel tartozik a közösség minden polgárának, beleértve azokat a szavazópolgárokat is, akik nem rá vagy szavazólistájára szavaztak

Tiszteletben tartva a szavazók akaratát, de különösen akkor, ha pártlistáról lett megválasztva, a választott önkormányzati tisztségviselőnek megbízatási ideje alatt kerülnie kell az egyik pártból a másikba való átlépést.

5. szakasz A közszolgálat végzésének módja

A helyi önkormányzat tisztségviselője közszolgálati teendőit tudatosan, becsületesen és részrehajlás nélkül végzi, döntéseit és tetteit felelősségtudattal hajlja végre. A tisztségviselő a helyi önkormányzat munkájának fejlesztésén és előbbrevitelén munkálkodik és részt vesz a központi és helyi hatalom által szervezett tapasztalatcsereben.

Megbízatása alatt az önkormányzati tisztségviselő sem közszolgálati teendői végzése közben, sem magánéletében nem tanúsít olyan magatartást, amely rombolná az általa betöltött tisztség hírnevét.

6. szakasz **A más tisztségviselővel, az alkalmazottakkal és a polgárokkal való viszony**

A tisztségviselő feladatai ellátása során tiszteletben tartja a többi tisztségviselő és az alkalmazottak jogait. A tisztségviselő az állampolgárokkal való kapcsolataiban során udvarias és tisztelettudó, csakúgy mint kollégáival, az alkalmazottakkal és a médiával. Az önkormányzati tisztségviselő nem bátoríthat vagy segíthet más tisztségviselőket vagy köztisztviselőket abban, hogy teendőik végzése során e kódex alapelveivel ellentétes módon cselekedjenek.

A tisztségviselő a tudomására jutott törvénytelenégeket, etikátlan viselkedést és e kódex szabályzók megsértését köteles nyilvánosságra hozni.

II FEJEZET

A TISZTSÉGEK ELLÁTÁSÁNAK ALAPELVEI

1. rész Általános elvek

7. szakasz **Az összeférhetetlenség elve**

Az önkormányzati tisztségviselő a tisztségéből eredő feladatokat és meghatalmazásokat nem használhatja fel saját személyes érdekeinek vagy csoportos érdekek megvalósítására.

A tisztségviselő köteles kerülni minden olyan helyzetet, amelyben a magánédek előtérbe kerülhet a közérdek rovására, még akkor is, ha ezt a szabályzat formálisan nem tiltja.

8. szakasz **A vagyoni helyzetről való adatszolgáltatás**

Az önkormányzati tisztségviselő köteles betartani a vagyoni helyzetről való adatszolgáltatásra vonatkozó érvényes jogszabályokat.

9. szakasz **Összeférhetetlenség**

Az önkormányzati tisztségviselő köteles betartani a több köztisztviselő egyidejű ellátását korlátozó jogszabályokat.

A tisztségviselő nem láthat el olyan egyéb köztisztviselőket illetve nem folytathat olyan tevékenységeket, melyek hátráltatják feladatainak végzésében.

2. rész **A megválasztott képviselők magatartása a tisztségbe lépést megelőzően**

10. szakasz **Választási kampány**

A választott önkormányzati tisztségekre pályázó jelöltek választási kampánya azt a célt szolgálja, hogy a polgárokkal megismertesse a jelölt politikai programját.

A jelölt nem szerezhethet szavazatokat más úton, mint meggyőző érveléssel.

A szavazatszerzések során különösen tilos más jelöltek rágalmozása, erőszak alkalmazása vagy fenyegetés, az általa betöltött tisztséggel való visszaélés, illetve az ellenszolgáltatás vagy annak ígérete.

11. szakasz **A választási kampány költségei**

Az önkormányzati tisztségek jelöltjei választási kampányuk költségeinek ésszerű kereteket szabnak.

A jelölt pontos és kimerítő információkat szolgáltat a választási kampánya költségeinek természetéről és mértékéről.

3. rész **A tisztségviselők magatartása a tisztség ellátása során**

12. szakasz **A felügyelőségi feladatkörök összeférhetetlensége**

Az önkormányzati tisztségviselő a saját munkája feletti felügyelet során nem vesz részt a felügyeletet végző szerv ill. testület munkájában.

A tisztségviselő nem áll alkalmazásban ill. nem vesz részt azon szervek és testületek munkájában, melyek felett hivatalból felügyelőséget gyakorol.

13. szakasz **Döntéshozatal**

Az önkormányzati tisztségviselőnek döntései során a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell vennie a polgárok véleményét, melyet azok a nyilvános viták során vagy más úton nyilvánítanak ki.

A tisztségviselő döntési jogát részrehajlás nélkül gyakorolja, döntéseivel sem közvetlen, sem közvetett módon nem szolgálja saját vagy mások személyes érdekeit.

14. szakasz **Az összeférhetetlenség bejelentésének kötelezettsége**

Amennyiben a szerv vagy testület, melynek a tisztségviselő tagja olyan ügyben dönt, melyben a tisztségviselő maga személyesen érdekelt, ennek tényéről a szervet vagy testületet az ügy megvitatását megelőzően, de legkésőbb a döntéshozatal megkezdése előtt érteitnie kell.

A tisztségviselő köteles tartózkodni az olyan ügyekkel kapcsolatos kérdésekben való véleménnyilvánítástól vagy szavazástól, melyhez személyes érdekek fűztek.

15. szakasz **A döntések megindoklása**

A tisztségviselő a polgárok kérésére köteles minden döntését megindokolni, felsorolva a döntéshozatalban szerepet játszó összes tényt és körülményt, s különösen az alkalmazott előírásokat.

Megfelelő szabályok és előírások hiányában a döntés megindoklásakor olyan elemeket kell figyelembe venni, mint a döntés kiegyensúlyozottsága, méltányossága és a közérdek szolgálata.

16. szakasz **A korrupció elleni harc**

Az önkormányzati tisztségviselőnek tisztsége ellátása közben tartózkodnia kell minden olyan megnyilvánulástól, amely a hatályos nemzetközi vagy hazai büntetőjogi előírások értelmében akár aktív, akár passzív megvesztegetésnek minősülhet.

A tisztségviselő aktívan részt vesz a korrupció bármilyen formájának felderítésében és megfékezésében.

17. szakasz **Ajándékok**

Az önkormányzati tisztviselő nem kérhet, illetve nem fogadhat el saját magának vagy másnak ajándékot, szolgáltatást, vendéglátást vagy bármilyen más előnyt, melyek befolyásolhatják feladatainak ellátásában, kivéve a minimális értékű alkalmi vagy protokolláris ajándékokat.

4. rész **A felügyelet**

18. szakasz **Költségvetés és pénzügy**

Az önkormányzati tisztviselő köteles biztosítani a közjavak és pénzeszközök hasznos, hatékony és gazdaságos kezelését és felhasználását.

A tisztviselő tiszteletben tartja a költségvetési és pénzügyi fegyelem szabályait, melyek biztosítják a közbevételek helyes kezelését, a hatályos előírásoknak megfelelő módon.

A költségvetési eszközök magáncéla sem közvetlen sem közvetett módon nem használhatók fel.

19. szakasz **A felügyelet végrehajtása**

Az önkormányzati tisztviselő nem akadályozhatja a belső vagy külső felügyeleti szervek törvényes felügyeleti munkáját.

A tisztviselő köteles tiszteletben tartani az e szervek által hozott ideiglenes vagy végleges döntéseket.

5. rész **A helyi önkormányzat alkalmazottaival való viszony**

20. szakasz **Példás magatartás**

Az önkormányzati tisztviselő magatartásával jó példát szolgáltat az önkormányzat szerveziben és szervezeteiben dolgozó alkalmazottak előtt.

21. szakasz **Dolgozók alkalmazása és beosztása**

A dolgozók alkalmazása, beosztása és előléptetése során az önkormányzati tisztviselő döntéseit kizárólag az alkalmazottak szakmai tudása és professzionális képességei alapján hozza, az adott szolgálat céljainak, szükségleteinek és lehetőségeinek megfelelően.

22. szakasz **Az alkalmazottak szerepének tiszteletben tartása**

Az önkormányzati tisztviselő tisztelettel viszonyul a szolgálat alkalmazottaihoz, saját vagy más egyének, csoportok személyes, közvetlen vagy közvetett céljai elérése érdekében nem kísérelheti meg az alkalmazottak befolyásolását.

23. szakasz **A szolgálat működésének fejlesztése**

Az önkormányzati tisztviselő igyekszik biztosítani a szolgálatban dolgozók feladatainak teljes mértékű ellátását.

A tisztviselő köteles minden szükséges intézkedést megtenni az ellenőrzése és irányítása alá tartozó szolgálat vagy főosztály működésének fejlesztése érdekében és motiválni a beosztottakat a feladatok minél hatékonyabb ellátására.

Az önkormányzati tisztviselő köteles feltételeket teremteni a saját illetve a szolgálat alkalmazottainak képzéséhez és szaktudásának fejlesztéséhez.

6. rész **Magatartás a tisztviselői jogviszony megszűnését követően**

24. szakasz **A tisztviselői jogviszony megszűnése**

Az önkormányzati tisztviselő az olyan szervezetek vagy vállalatok irányában, melyek megbízási ideje alatt felügyelete alá tartoztak, melyekkel szerződéses viszony létesült ill. melyeket ez idő alatt alapítottak, nem fogantatosíthat olyan intézkedéseket, melyek tisztviselői jogviszonyának megszűnését követően őt vagy más személyes előnyhöz juttatnak.

III FEJEZET **A NYILVÁNOSSÁG**

25. szakasz **A munka nyilvánossága**

Az önkormányzati tisztviselő köteles biztosítani saját munkája és az irányítása alá tartozó szolgálat működésének nyilvánosságát.

A tisztviselő köteles minden nyilvánosan feltett kérdésre válaszolni, amely tisztviselőnek ellátására, cselekedeteinek megindoklására vagy azon szolgálatok és szervek működésére vonatkoznak, melyekért felelőséggel tartozik.

26. szakasz **A médiával való viszony**

Az önkormányzati tisztviselő köteles pontosan és idejében tájékoztatni a médiát a tisztviselő ellátásával kapcsolatban felmerülő kérdésekről, de nem használhatja fel és nem hozhatja nyilvánosságra a hivatalából eredően birtokába került bizalmas információkat, illetve harmadik személyek magánéletére vonatkozó értesítéseket.

A tisztviselő tevékenységével igyekszik segíteni a médiát a saját munkája és az irányítása alá tartozó szervek és szolgálatok működésének követésében.

27. szakasz **A kódex megismerése**

Az önkormányzati tisztviselő köteles megismerkedni a kódex tartalmával és nyilatkozni arról, hogy kész a kódex rendelkezéseinek megfelelő magatartást tanúsítani.

28. szakasz **A nyilvánosság megismertetése a kódex tartalmával**

Az önkormányzati tisztviselő ismerteti a kódex tartalmát a szolgálat alkalmazottai, a nyilvánosság és a médiák előtt, az erkölcsi értékek fejlesztése érdekében, és annak érdekében, hogy tudatosítsa a kódex elvei tiszteletben tartásának jelentőségét a helyi önkormányzat működésében.

